

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N°. 12.

Marti 22. Martiu

1860.

Kóvári László.

(Capetu din Nr. tr.)

La strainii rumanii vinu înainte si sub numire de: Blach si Oláh, si inca nu numai sub aceste numiri, care le aduce inainte D. K. L., ci si subtu alte numiri precum:

1) Sub numire de: Mysi, cum ne marturisesce in Isaaciú Angelu livr. 1. Niceta Choniate, care despre rumani dice: ca mai de multu sau numitu: Mysi, cum recunósce si Ioan Zeyk - celu mai teneru in tractatulu seu despre rumani in Nemzeti Társalkodó din 1830 pag. 319.

2) Sub numire de Bulgari precum scrie Luciu despre remnulu Dalmatiei si Petru Catancich in cartea sa despre Istru.

3) Sub numire de Daci cum se póte vedé din scriitorii bisantini.

4) Sub numire de Scythi, de Pacinaci si de Cumani precum scrie Luciu in cartea sa despre remnulu Dalmatiei, si cum ne spune si crónica romaniloru Sincai Clainiana la pag. 430—438.

5) Sub numire de Vlasi de candu sunt cunoscuti Latinii Hirilorn, precum se póte deduce din Petru Catancich din livr. despre Istro c. 8, paragrafu 4. —

6) Ocuru rumanii sub numire de Vlachi dela an. 750, cum dice Tunmann in istoria popóreloru dela Marea négra.

7) Ocuru sub numire de Volochi, precum aflamu la Nestoru scriitoriu din secululu alu XI.; inse pentru aceea, ca rumanii la scriitori ocuru si sub aceste numiri, nu se póte pe dreptu intari, cumca tóte aceste numiri precum si Blach si Oláh

ar fi nume proprie gentile ale rumaniloru, pentruca aceste numiri nu sunt nume proprie gentile ale natiunei rumane primite de ea insasi; si pentruca natiunea rumana in contra adeverulu istoricu nu póte avé atatea numiri proprie gentile, ci numai unulu, adeca celu romanu, care poporulu romanu e ereditariu, care ii esprima originea sa cea romana si care luminatu ne arata, ca rumanii, ca posterii adeverati ai colonieleru romane din Dacia, nu potu avé altu nume propriu gentile, ci numai celu romanu, care l'au avutu si protopariatii loru.

Intarindu D. K. L. mai incolo totu la pag. 19 not. 2), cumca rumanii mai anteu ar veni inainte sub numire de: Blach si Oláh se insiéla fórte, pentru ca numele rumaniloru la scriitori vine inainte sub nume de romanu cu multu mai inainte de numirile Blach si Oláh. Despre acestu adeveru ne putemu convinge din mai multi scriitori si a-nume:

a) Din Zozimu, care in livru a VII-lea c. 26, pag. 440 scrie: ca Hunni locuitorii Istrului pe Teothimu episcopu romaniloru dela Dunare 'lu numeau Dumnedieulu romaniloru, cum recunósce si Salagiu.

b) Din Jornande, care in livru seu despre Gethi c. 5 scriindu in secululu alu VI. ca Slavini se estindu dela cetatea Nova Slavino Rumana, intielege cetatea rumaniloru, cum recunósce si Petru Catancich in livr. seu de Istro la pag. 116. —

c) Din Menander, care in istoria bisantina tom. I. in secululu alu VII-lea scrie in istoria bisantina, cumca apropiunduse Baiaa Chaganu Avariloru cu oatea de orasiulu Sirmiu, romanii, carii locuiau prin orasie asiediate intru acea parte temen-

взпгълъ е преа фирескъ: дої треї ефорї, саѣ дої треї професорї нъ дпфѣцпшезъ о асторїгате моралъ асѣпра мзлѣмеї. Асѣфелїз фїекаре се іа шї скріе дзпг дїверселе сістеме че г'аѣ ковпнцѣ шї де каре с'а окзпатѣ.

Къ о мїе де алте аргѣменте се пѣте демѣстра къ кестїзнеа нъ се пѣте ретеза къ воїнда пѣтереї. Орїшїче амѣ фаче асѣзї, мѣїне пѣте сѣ фїѣ трѣтатѣ де рїдїколѣ. Німікѣ нъ сзпгемѣ дп дрептѣ а деїде, німікѣ а імпровїса.

IV.

Се ва гѣсї дпсѣ чїпева каре сѣ воїескъ а зїче, къ ортографїа нъ аре а фаче німікѣ къ леїде лїмбеї; къ ачѣста есте знѣ лѣкрѣ меканїкѣ, артїфїціалѣ шї конвенціоналѣ, каре се пѣте ресолва де маї пайнте.

Сзпгемѣ де пѣрере контратїѣ. Ортографїа катѣ сѣ фїѣ парте інтегралтѣ а регѣлдорѣ граматїкале, прїп зрмаре легатѣ де леїде лїмбеї. Шї дакѣ воїмѣ сѣ фачемѣ чева кїарѣ конвенціоналѣ, катѣ сѣ лѣ фачемѣ лоїкѣ, шї вазатѣ пе аргѣменте солїде, пѣрчесе дп раїзїне.

Нъ есте децѣлѣ а зїче къ кѣтаре сістемѣ е децѣлѣ де взпг, кѣчї респнде ла скопнѣ пострѣ. Катѣ сѣ пе дпкредїпцїмѣ тотѣдатѣ дакѣ нъ кѣтва фачемѣ о монстрѣосїтате де каре сѣ рїзѣ раїзїнеа, шї дакѣ нъ пѣте сѣ фїѣ о алтѣ сістемѣ маї взпг декѣтѣ ачесеа каре пе плаче а дптродѣче.

Нъ авемѣ іntenдїзнеа а комѣвате ортографїа офїціалѣ а Длзї міністрѣ дп лѣзптрѣ. Атѣнче амѣ дптрева дпн че лїмѣв а лѣатѣ ка моделѣ семпеле ачеле каре се вздѣ пе де децѣлѣ шї пе деасѣпра лїтерелорѣ? чеїдеїеле шї прескѣртѣрїле ачеле, каре дїсформѣ алфаветнѣ романѣ? Амѣ дптрева асемїне къ, дакѣ а проскрісѣ пе к шї пе x, пентрѣ че н'а проскрісѣ шї пе z? Амѣ дптрева пентрѣ че доѣ фелѣрї де ш шї џ? Амѣ маї дптрева пентрѣ че ла пѣзралѣ сѣ се пѣпѣ ѣ шї пе аїзреа пікѣрї?

Амѣ авеа обїектїнї пѣте де фѣкѣтѣ шї кїарѣ асѣпра ортографїлорѣ адоптате пентрѣ шкѣле, ла карї аѣ лѣатѣ парте вѣрваїї ерѣдїї шї стѣдїомї. Дар дїатрїва ачѣста пе вомѣ дпчерка а о дескїде нѣмаї ла тїпнѣ шї къ асторїгтїї маї компетїнте де а дїкѣта асемїне кестїнї. Пѣпѣ атѣнчеа пе авдїнемѣ а да врео пѣрере.

V.

Че есте дарѣ де фѣкѣтѣ?

Калеа чеа маї раїоналѣ ар фї ка кестїзнеа лїмбеї шї а лїтерїлорѣ сѣ се ласе деокамдатѣ дп стареа

де револзїзне, дп каре се аѣлѣ. Фзпкїонарїї, професорїї, шкѣларїї, апїче лїтерїле кѣм ворѣ вої, дзпг орї че сістемѣ, дзпг орї че капрїдѣ. Пѣтемѣ афїрма презїчереа пѣстрѣ къ дптр'о зї о сѣ пе поменїмѣ ешїндѣ дпн хаосѣ къ лїмѣва кѣлїватѣ шї къ ортографїа перфекїонатѣ.

Нъ воїмѣ а зїче къ гѣверпнѣлѣ катѣ сѣ стеа імпассівїлѣ шї дп пелѣкраре. Нъ; кѣчї, прекзп амѣ маї зїс'о, елѣ е шї даторїѣ шї невоїтѣ а пѣпе мѣпа акѣколо знде веде о анархїѣ. Дар калеа че катѣ сѣ апзче, акѣзїнеа че катѣ а десвоїта, есте къ тотѣлѣ алта.

Гѣверпнѣлѣ катѣ сѣ фзндезе о іnstїтзїзїне, асепнѣнатѣ къ іnstїтзїзїнеїе ачеле кзпоскѣте каре дп лѣтмеа чївїїсатѣ органїсѣ лїтереле, штїпнѣїе шї артеле; о академїѣ компѣсѣ дпн вѣрваїї компетїнїї, ерѣдїї атѣтѣ дп штїпнѣїе посїтїве кѣтѣ шї дп челе австракте, алешї дзпг валѣреа оперїлорѣ дпн орї че провїнчїе ротѣпѣ. Оасемїне асторїгате нѣмаї, лѣкрѣндѣ знѣ дїкїонарїѣ аналітїкѣ шї крїтїкѣ, регѣлндѣ конкѣрсѣрї шї премїзрї пентрѣ граматїчї шї кѣрѣї фїлолоїче, — ва пѣтеа пѣпе дп рнѣдїелѣ анархїа лїтерїлорѣ дп каре пе дпвѣлїсїмѣ.

Дар че фелїѣ шї кѣм о сѣ се компѣ академїа ачѣста? Дп пѣтѣрнѣлѣ вїторїї вомѣ ворї маї преларгѣ десре ачѣстѣ іnstїтзїзїне. G. S.

CAPRIORULU.

(*Cervus, Capreolus, Linu.*)

De fameli'a cerbiloru, care-su animaliale cele maї frumöse rumegatorie, se țiene si Capriorulu. Elu este ornamentulu paduriloru muntöse. Marimea lui e de 2 urme si 8 degete. Capu are micu, lunguretiu si proportiunatu. Corpu suptirietecu, piciöre si maї suptirietece (schlank), pentru aceea e förte ageru si iute la fuga. Ochi mari si vii, orechi ascutite. Femeni'a care se chiama Capriora e si maї suptirieteca, cu cerbice maї lunga si maї suptire, inse arareori cornuta. Barbatu-siulu dın contra e totudeuna cornutu; córnelu lui stau dereptu in susu, si se finescu in doi rami ascutiti. Codai e förte scurta, abia se cunösce, au tocm'a lipsesce.

Perulu capriorului e vér'u brunu-galbeniu, au ruginiu, iérn'a e suru-rosietecu, pentruca eli totu-

deuna-si in schimbă perulu cu începutulu acestoru anu - tempore, și pentru iérna le cresce unu peru mai mare.

Patri'a capriorului este partea cea mai mare a Europei și Asiei, estendienduse pene prin regiunile cele mai frigurose de prin Norvegia, Scocia, Siberia.

Nutretiuulu lui este érba, frundia, muguri și semenaturi mai alesu hrisca; mai tare inse-i place frundi'a de muru, de genista și de salce. Vine adeseori în gradinele cu legumi și aduna mai ver-tosu frundi'a de fasole. dela care numai cu mare greutate se póte alungá. Sarea-i place bine, ca și altoru vite seau animale rumegatoria, și preste totu e sarea la animalele rumegatoria nu numai medicin'a cea mai buna, ci totuodata unu mediu preser-vativu în contra morbiloru.

Capriorulu are pre lunga agerimea lui și organe simtiatorie fórte delicate cu ale caroru ajuto-riu póte incungiura bine periculu. Cu ochii lui celi infocati vede din departare în tufisii periculu ce-i amenintia. Chiaru asia delicatu e și audiulu lui, ér' mirosulu se pare a întrece pre tóte cele-lalte organe simtiatorie. În departare de 300 pasi amirosa ómenii și canii, mai alesu candu acestia stau de catra ventu. Candu capriorii se afla pas-cundu în locuri de acele unde ambla mai desu venatorii ou canii lor, redica mai de multe ori ca-pulu în susu ca cu mirosulu lor se adurmece pre inimicu, și cu ochii cei ageri se vedea ce se templa în giurulu lor. Dupa ce vedu unu omu din departare în care ei se sciu pre sine securi de ataculu lui, atunci stau în locu și casca la densulu cu mirare.

În tóta templarea sunt cu multa luare aminte. Capriorulu conduce intrég'a familia, candu acesta porcede la pasciune. Elu cauta cu ochii în tóte partile și déca diaresce ceva, sta în locu și se întórce curundu indereptu. De cumva familia lui e surprinsa de vreunu periclu, si-i cauta a se man-tui cu fug'a, atunci capriorulu remane mai inderetu și usiuréza scaparea capriorei și a fetiloru. De cumva sunt persecutati catra unu riu, innota prin apa cu iutime și usiurate mare.

Cu tóta precautiunea caprioriloru, venatoriu-lui astutu i succede totusi a pune man'a pre eli. Elu pandesce dupa ei din locu ascunsu, seau i a-

lunga cu canii înainte venatoriloru, ori i prinde în latiu, seau în cursa. Iutre alte fapte insielatorie ale venatoriloru e demna de insemnatu și aceea, ca luandu ei în gura scorti'a de cea suptire alba de pre mestecanu, suflandu cu densa imitéza vier-sulu capriorei, candu acesta superata-si cauta fetii ei celi perduti. Capriorulu atunci alergu spre și da mana de ajutoriu, și neprecepundu insielatiunea, da preste venatoriu și cade viptima nepreceperei sale. —

Capriorulu candu se prinde viu, au nu e ranitu de mórte, se apara eroicesce în contra dusmanului seu, impungundu cu córnelu și batundulu cu petiorele. Prindenduse capriorulu de micu se im-blandiesce usioru, și de cumva inca suge se póte nutri cu lapte de capra au de vaca, aplecandulu se suga, séu dandui lapte dintr'o cana cu citia. Dupa ce se inblandiesce ambla dupa domnus'o în tóte partile și asculta de viersulu lui; merge cu elu chiaru și în padure și earasi se întórce cu elu de impreuna a casa. Unu venatoriu avea odata unu caprioru inblanditu, pre care'lu maná la macelu du-pa carne și la ospelu dupa vinu, legandui de corne corfa cu carne și sticla cu beutura. Inse totusi nu se póte omulu concrede deplinu unui caprioru inblanditu; pentru ca ei au capritiuulu de a sari mai alesu asupra persóneloru necunoscutu, pre cari le restorna la pamentu, se suiu asupra lor cu petiorele și le calca, fora de a se puté apera cu batiulu au cu carbaciulu; pentru aceea s'au indate-natu ómenii cari tienu capriori inblanditi ale ciun-ta cornele de vervu, ca se fia mai pucinu periculosi.

Caprior'a candu i se apropia tempulu fetatu-lui se desparte de capriorulu ei, și ca se se dedé a trai în singuretate, despartirea nu o face deodată, ci pre intrerupte; la urma se trage în nescé érba mare, în tufisii séu tocma intru o desime, unde féta cate doi, trei feti. Acestia la începutu au colore rosia-bruneta și mai inchisa ca mama-sa, cu pete albe preste totu corpulu. În cele de antaniu dile dupa nascere nu sunt în stare de a pasi dupa mam'a lor, dereptu aceea ea-i pazesce în locu cu tóta delicatetia și fragedimea unei mame și în periculu vietiei sale i apara în contra fiereloru séu a caniloru venatori au-i abate pre acestia prin o fuga insielatoria dela fetii ei. Dupa ce inse fe-

tisiorii s'au intaritu in catu potu merge dupa mam'a loru, acestai conduce la tata-seu, carele-i pazesece si-i apara cu barbatia. Unii capriori sunt in acelu tempu tare furiosi si nu suferu nimica aprópe in giurulu loru. Fetii gemeni dupa ce crescú, se despartu de parentii loru si intemeieza o familia noua, é' de cumva o parte cade si piere, atunci cealalta se reintórcé in cerculu familiei de mai inainte.

Fiinduca capriorele mananca mugurii, lugerii si frundiile pomiloru, cerceteza adeseori agrii, riturile si gradinele, unde facu de multe ori daune si devinu prin aceea stricatiöse; inse totusi folosulu loru e cu multu mai mare de catu stricatiunile facute, dereptu care si sunt fórté pretiuite.

Carnea loru e gustuosa la mancatu si usiora de mistuitu. Se intielege ca carnea de capriora tenera e mai buna ca de un'a betrana. Pielea de capriore e fórté pretiuita. De intr'nsa gatescu pieli de perina la scaune, la sieli, la pungi. Unele natiuni se imbraca cu densa, altele si acoperu colibele loru. In Siberia capriorele su fórté dese si estine; tatarii invelescu cu ele colibele si in locu de usia apleca una piele de caprioru intensa. In China porta tiereanii camisuri scurte din piele de capriora cu perulu inafara. Candu e cineva morbosu indelungatu, ca se pota pausa mai usioru, i punu pre asternutu o piele de capriora cu perulu in susu si preste acesta o coperitura de linu, fiindca perulu capriorei e mole si asia morbosulu jancundu se simte mai usioru pre densa. Tungusii si Buretii tragundu pielea de pre capulu capriorului o punu pre capulu loru cu orechi si cu carne cu totu, si asia mergu la venatu prin care se potu apropia mai usioru de fierele, ce le cauta spre venatu.

Perulu si seulu de capriore aduca acelu folosu ca si celu de cerbu; ba inca seulu loru e mai scumpu. Cornele de caprioru le prelucra strugarii si cucitarii in tocma ca pre cele de cerbu. In medicina nu se folosesece nimica diu caprioru, ci numai la unele unsori mirosiorie.

Dupa Reichenbach tradusu de S. M.

De suptu dealulu Garda.

In Fóia din 30. Decembre an. tr. Nr. 46 am cetitu unu articulu sub titulu: „Inspectoriu supremu alu scóleloru pentru archidieceasa Albei-Julie, in care D. referentu asia numitu: Unu gr. c. vorbesce despre carier'a D. Constantinu Pafsalvi. — Eu nu potu trece cu vederea unele espresiuui ale D. referentu gr. cat. pe catu de teraitore si lingusitóre, pe atatu vetematóre in contra statului casatoritu. D. R. gr. c. in deliriulu fantasiei sale cei celibale, a socotitu ca se puie contraria juxta se, ut magis elucescant, si dice: „Dn. Canonicu si inspectoru supremu C. Pafsalvi etc. dupa absolvarea studiiloru filosofice si teologice in seminariulu din Blasiu la anulu 1825 „ne vrendu a intra in viat'a familiare seu casatorita, si a prealesu se grijésca de ale Domnului, cum se placa Domnului, si nu ca cei insurati, carii cugeta de ale lumei cum ce placu muieriloru“, acéste cuvinte de si nu ar avé lipsa de comentariu, ci numai de ale cita, ar fi de ajunsu, ale parodia, totusi imi iau indresnéla ami face unele reflexiuni.

D. R. gr. c. séu e orbitu de totu de manierele celibatului, sau nu véde mai de parte de lungulu nasului, pentruca dupa cuvintele si principiulu Dsale numai acela póte placé si servi lui Dumnedieu, care au intratu in viatia celibale, eara partea cea mai mare a lumei, care e casatorita, tóta ei e profana, sed risum teneatis amici, aici si ne vrendu imi vinu aminte cuvintele unoru militari gregari din Rusi'a, cari pe toti ómenii, cari nu sunt militari, ii numescu prosti, fie aceia ori in ce rangu si aiba ori cate merite si sciintie. —

Déca D. R. ar fi privitu numai catu de pucinu in giurulu lumei ar fi pututu vedé, cumca culta Aaglia si literat'a Germania nu are nici eunuchi nici calugari, nici preoti celibi, si totusi nu si au luatu cultur'a si literatur'a dela ne'nsuratulu D. gr. c., dara ca se nu'ti aducu Dle esemple asia de departe, fiinduca póte esti scurtu la vedere si nu i puté privi, uitate la luterani din patri'a nóstra, cari incepundu dela episcopu (Superintendent) pene la celu din urma capelanu toti sunt casatoriti si credu ca si acestia servescu póte mai multu si in privintia sciintieloru, si nu voru a lua indreptariu dela

Domniata cum se prospereze. — Italia plina de celibi si de intrigi o lasamu de o lature. — Vecinele Principate dela Dunare prin monastirile cele intinate séu inclinate, or cum le mai numescu, suntu pline de ómeni dandestia de atata timpu, si locuitorii acelu pamenturi ce au se le multiamésca? Me miru ca n'ai atacatu si cu numele d. e. denumirea suprem. directoru scolaru din Bucuresci J. M., ca inca e unu omu casatoritu si nu va puté se corespunda chiamarei sale, fiinduca va fi ocupatu cu grija cum se placa muierei sale si se'si crésca fiulu seu prin Berlinu si Parisu.

De am fi remasu numai cu lumin'a aceea, ce ni o au lasatu dupa sine d. e. in seclulu de facia celibii nostri, si n'am fi mai avntu si de cei familisti, carii potu servi de exemplu chiaru si celibatului intru a placé lui Dumnedieu si binelui publicu, am fi si mai vai de noi, de catu cum suntemu adi. —

Christosu a inaltiatu casatori'a la taina, Chr. n'au condamnatu pe Apostolulu Petru, pentruca au fostu casatoritu, ba lu facu capu besericeii dicundu: pe peatr'a credintiei tale voi zidi beseric'a mea; se fi fostu Domniata si partisanii Domniei Tale pe acelu tempu pe acolo, credu ca ati fi disu: Petre nu poti se intri in ceata apostoliloru, ca esti casatoritu si numai intr'acea ti vei frementa capu, cum se placi muierei tale; dara Christosu fú exemplulu besericii si ca omu si ca Dumnedieu a pretiuitu virtutea in ómeni, si nu castele. —

'Ti ai intemeiatu asertiunea pe cuvintele Apostolului Pavelu? Acele au locu, candu su la loculu si tempulu seu, dara aci, asia, nu se potrivira ca nucea in pariete, apoi tocma Apostolulu Pavelu dice: „Mai bine este a te casatori de catu a arde in focu.“ —

In fine, Domnule greco catolicu, déca tata séu parentele Domniei Tale (pentru ca credu ca ai avntu pe lege) inca era de parerea Domniei Tale, atunci intru adeveru Domniata nu ai esista in lume, ca se combati principiu acela dupa care tiai nascutu, — mai in urma déca ai avé pofta si curagiu a mai esi pe arena publicitatii cu principiuu Domniei Tale intre gr. catolici, bucurosu te vedu si atunci mai pe largu despre acestu obiectu; pene atunci iti dau sfatu, „nolite vos invicem decipere“

— nu ve inselareti pe voi insive si vorbiti si dupa sapta, eara nu numai dupa forme introduse. —

Unu romanu.

ИОВАН ИОРГОВАН

ші

ШЕРПЕЛЕ *).

Съсѣ ла кодрълѣ верде,
 Ђре че се vede?!
 Съсѣ ла кодрълѣ Чернеі
 Ла вадзлѣ Рошавеі,
 Плекат' аз плекатѣ
 Дин ѡр' каре сатѣ,
 Вр'о треі соръреде,
 Фете фръмошеде!

Сора чеа маі mare,
 Маі палтѣ, маі таре, —
 Мъндра Грапафана
 Се 'нтречеа къ жъпа,
 Де-ї касці аль-ї сълѣ,
 Ші пърѣ-ї де крилѣ!

Сора мезлочіѣ,
 Лелица Маріѣ,
 Пліпѣ-ї де трѣѣѣ,
 Къ-а сале спрѣнчепе,
 Окшорі ші депе, —
 Ші де-ці касѣ 'н окі,
 Морі, ка дин деокіѣ!

Сора чеа маі мікѣ,
 Ка ш'о порѣтвѣкѣ,
 А ппа Дірозапа,
 Лелица романа,
 Ле 'нтречеа не тоте, —
 Еа е среа де нѡпте,
 Лъчѣфрѣ де зорі,
 Флореа флорилорѣ!

*) Balada ачѣста покралѣ е клѣсѣ дн 3 есем-
 пларе. Дохе сѣнт дин поесіеле клѣесе де D. Докторѣ
 Шандорѣ prin препъранзі (Adamѣ Анцелѣ ші Аврамѣ
 Корда). Ънлѣ дин колесізнеа Діѣ Николаѣ Т. Велеа,
 професорѣ де теологіа романѣ дн Вершедѣ. Ачестѣ
 дин врѣтѣ е клѣсѣ дн Коморіста лънгѣ Оравіа.

Къндѣ еле порпирѣ,
 Ші 'н кодрѣ сосирѣ,
 Флорі 'мі кзледеа,
 Кънзпе-мі фъчеа, —
 Ші къндѣ с'остѣпирѣ,
 Еле одіпирѣ,
 Дпвжрстѣндѣ, кънтѣндѣ,
 Кодрѣлѣ рѣсѣпѣндѣ. —

II. Еле-а кас' плекарѣ,
 С'ажжпгѣ пе серѣ, —
 Флорі маі кзлеѣеа,
 Ші се деспѣрѣѣа. —

Мика се нерѣеа,
 Дар' еа пѣ ведеа
 Пе чіне къзта, —
 Ші еа п'аззіа
 Пе чеі, че-о стріга,
 Фѣр' пе къкълѣ микѣ,
 Мждрѣ ші воіпикѣ
 Лъпгѣ еа кънтѣндѣ
 Кодрѣлѣ рѣсѣпѣндѣ!

„Къкъле! Къкъле!
 Аззі воіпикъле?
 Скóте-тѣ ла цѣрѣ
 Съ даѣ де сорі іерѣ,
 Къ ці-оіѣ фі соціѣ,
 Пъпѣ воіѣ фі віѣ!“

„Нѣ штіѣ, дзлѣеа меа!
 Скóте-те-оіѣ, сѣѣ ва,
 Къ еѣ пѣ-сѣ фечорѣ
 Съ потѣ съ тѣ 'нсорѣ!“

Din стжпкѣ къмпліѣтѣ,
 Кале 'нколѣчїтѣ,
 Іекѣ се ведеа,
 Спаїта чеа маі реа, —
 Шерпеле венїндѣ,
 Дъпѣ еа фзѣпїндѣ,
 Пъпѣ тѣѣра
 Ші жосѣ се кълка; —
 Шерпеле-анѣка,
 Кóда а-ші тїшка,
 Пе фѣтѣ-о-адѣна,
 Ші тї-о дпгрозїа; —
 Еарѣ Ці р о з а п а
 Де фрікѣ цѣпа,
 Кодрѣлѣ рѣсѣпа.

III. Іованѣ Іоргованѣ
 Браѣѣ де вѣсѣзганѣ,

Калѣлѣ дшї жѣка,
 Ші дшї флѣера,
 Фълосѣ се прїмѣла
 Сѣсѣ пе Черпа 'н сѣсѣ,
 Кам пе сѣв аскѣпсѣ,
 Кжпї сѣї тѣпѣндѣ,
 Сѣѣѣї арѣкѣндѣ.

Елѣ вїне аззіа,
 Къ кодрѣлѣ сѣпа, —
 Гласѣ доіосѣ ера,
 Сѣѣ Черпа зрѣа?
 Ші пѣ къпоштеа,
 Орї кътѣ маі чїлїа,
 Гласѣ-ї вѣрѣѣтескѣ,
 Сѣѣ е фемеіескѣ?!

Апої се 'нторѣеа,
 Ші Чернеї зїчеа:
 „Дпчѣтѣ-мі, дпчѣтѣ
 Черпа меа къратѣ,
 Къ-цї воіѣ да еѣ цїе
 Брѣпѣ арѣпїцїѣ,
 Ш'зпѣ фзїорѣ де азрѣ,
 Къ окї де вѣлакрѣ,
 Сїпгѣрѣ, се ва тóрче
 Сїпгѣрѣ с'а дестóрче.“

Черпа-лѣ аззіа
 Де локѣ дпчѣга! —

Іованѣ Іоргованѣ,
 Браѣѣ де вѣсѣзганѣ,
 Гласѣлѣ аззіа,
 Ші тї'лѣ къпоштеа,
 Къ пѣ-ї вѣрѣѣтескѣ,
 Чї е фемеіескѣ. —
 Калѣ-ші нїптепїа,
 Къмплїтѣ 'лѣ ловїа, —
 Дар' калѣлѣ тѣрѣа
 Ка зпѣ леѣ ржкпїа,
 Аерѣлѣ кърта,
 Черпа тї-о сѣрїа,
 Ла шерпеле-ажзпѣеа!

IV. Шерпеле 'н локѣ ста,
 Ші длѣлѣ дпгреѣа:
 „Іованѣ, Іоргованѣ,
 Браѣѣ де вѣсѣзганѣ!
 Къ че фелѣ де вїне
 Вїнї тѣ азї ла мїне?
 Аѣ дóр' сокотештї

Съ ме прѣлѣдешті?
 Ре'пторъ а касъ,
 Ши тѣ виѣ тѣ ласъ, —
 Жърѣ пре каплѣ меѣ,
 Мортѣ, воѣ фі маі рѣѣ, —
 Капъ-мі с'а 'мнѣци,
 Вермі с'орѣ 'мнѣци,
 Мъскъ-ор словозі,
 Калѣлѣ цѣ-а тѣшка
 Де локѣ ва крепа, —
 Боѣ с'а-отрѣви
 Плѣгѣлѣ с'а опрі!“

„Шерпе-аѣрците!
 Лпкъ порці квинте?
 Цѣра воѣ 'пвѣца,
 Ши са м'аскѣта
 Ка фѣтѣрѣ съ факъ,
 Апоі, тѣска крѣпъ!
 Калъ-мі п'а пері,
 Дар' — тѣ мортѣ веі фі,
 Къ ам азѣтѣ,
 Пѣпъ-аі прѣлѣдѣтѣ
 Фѣпцѣ фемеіѣскъ,
 Къ фалка-ці хоѣѣскъ!“

„Іованѣ Іоргованѣ,
 Браѣѣ де вѣсѣзганѣ!
 Къндѣ ам азѣтѣ
 Къ тѣ те-аі івѣтѣ,
 Калѣлѣ, тропотѣндѣ,
 Ка знѣ леѣ рѣкнѣндѣ,
 Фѣта, о-амѣ скѣпатѣ,
 Ши п'о-амѣ вѣтѣпатѣ.
 Ре'пторъ а касъ,
 Ши тѣ виѣ тѣ ласъ,
 Жорѣ пре каплѣ меѣ,
 Мортѣ, воѣ фі маі . . реѣ.“

V. Іованѣ Іоргованѣ,
 Браѣѣ де вѣсѣзганѣ,
 Спата ші-о 'пвѣртѣа,
 Къ калѣлѣ сѣрѣа,
 Пе шерпе 'лѣ Іовѣа,
 Трѣпѣлѣ 'і сѣрѣвѣа,
 Тотѣ 'лѣ тѣрѣпѣа.

Фѣта се зѣта
 Пѣпъ 'лѣ діміка, —
 Къндѣ Іованѣ тотѣ да,
 Фѣта 'і с'арета,
 Ш'апоі 'і грѣа:
 „Скѣтепъ Іа цѣрѣ,
 Се даѣ де сорі іѣрѣ,
 Къ цѣ-оѣ фі соѣцѣ,
 Пѣпъ воѣ фі віѣ,
 Ши тѣ-алѣ меѣ вѣрѣватѣ,
 Къ тѣ м'аі скѣпатѣ.“

Лѣі Іованѣ пѣреа,
 Лпѣрѣ, къ-і грѣа:
 „Алѣі делішѣрѣ,
 Ка ш'о зѣпѣорѣ,
 Съ-мі фѣі дар' соѣцѣ,
 Пѣпъ веі фі віѣ, —
 Еѣ вѣрѣватѣ цѣ-оѣ фі,
 Пѣпъ воѣ тѣрѣ!“
 — Ши се 'пвѣрѣдіша,
 Ши се десѣрѣа.

Дар' Іованѣ зѣтѣ
 Пѣп' о сѣрѣтѣ,
 Капѣлѣ челѣ де шерпе
 Лп вѣкѣці съ 'лѣ крепе, —
 Ши капѣлѣ фѣціа,
 Дѣлѣреа-'лѣ ведеа
 Пѣп' се аскѣндеа, —
 Мъскъ словозіа
 Ши 'п веѣі пѣ перѣа,
 Віта-мі отрѣвѣа,
 Плѣгѣрѣ 'мі опрѣа.

Ат. М. Маріенескѣ.

Nota. — Лп локѣ де Цірозана лптр'знѣ есемпла-
 рѣс ера Кірозана, — Черпа е знѣ рѣѣ мікѣ, фѣрте
 репѣде, къ апѣ ліпѣде ші пешті мѣндрѣ, лп Бѣпатѣ
 кѣтрѣ Ромѣніа. — Рошава знѣ орѣшелѣ лпгѣ
 Дѣлѣре. —

Лп Бѣпатѣ адесѣорѣ се арѣтѣ тѣска, ші кѣшѣлѣ
 дапѣ марѣ. Попорѣлѣ лп ачѣстѣ модѣ не спѣне орѣ-
 цѣне еі фавѣлѣсѣ. —